

รชฎ นุเสน.

การลืมรวมหมู่เกี่ยวกับคณูปการของคณะราษฎร

ในนวนิยายอิงประวัติศาสตร์หลัง พ.ศ. 2489.

1. นวนิยายประวัติศาสตร์ไทย -- ประวัติและวิจารณ์.
2. ไทย -- ประวัติศาสตร์ -- รัชกาลที่ 7, 2468-2477 -- รัฐประหาร, 2475 -- นวนิยาย.

PL4200.5

ISBN 978-616-602-003-8

ลิขสิทธิ์ของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รชฎ นุเสน  
สงวนลิขสิทธิ์

---

ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 1 เดือนพฤษภาคม 2566

จำนวน 200 เล่ม

---

จัดพิมพ์และจัดจำหน่ายโดยสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

**ท่าพระจันทร์:** อาคารธรรมศาสตร์ 60 ปี ชั้น U1 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์  
ถนนพระจันทร์ กรุงเทพฯ 10200 โทร. 0-2223-9232

**ศูนย์รังสิต:** อาคารโถมบริหาร ชั้น 3 ห้อง 317 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์  
ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12120

โทร. 0-2564-2859-60 โทรสาร 0-2564-2860

<http://thammasatpress.tu.ac.th>, e-mail: [unipress@tu.ac.th](mailto:unipress@tu.ac.th)

---

พิมพ์ที่โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

---

ภาพปก: *สี่แผ่นดิน* (เล่ม 1) สำนักพิมพ์ชัยฤทธิ์, 2496

ราคาเล่มละ 400.- บาท

# สารบัญ

คำนำ	(11)
บทนำ: นวนิยายอิงประวัติศาสตร์ สำนักประวัติศาสตร์ชาติไทย และการล้อมรวมหมู่เกี่ยวกับคุณูปการของคณะราษฎร	1
• นวนิยายอิงประวัติศาสตร์: นิยามและบทบาทหน้าที่	3
• ประวัติศาสตร์ชาติไทย: ที่อิงของนวนิยายไทย แนวอิงประวัติศาสตร์	9
• การล้อมรวมหมู่: การล้อมในฐานะผลผลิต ของกระบวนการทางสังคม	22
• การล้อมรวมหมู่เกี่ยวกับคุณูปการของคณะราษฎร	27
• ขอบเขตการศึกษา	40
• ข้อตกลงเบื้องต้น	42
บทที่ 1 ภาพลักษณ์และบทบาทของคณะราษฎรในนวนิยาย อิงประวัติศาสตร์ยุคสงครามเย็น (ทศวรรษที่ 2490-2520)	43
• สี่แผ่นดิน (2494-2495)	46
สี่แผ่นดิน: การสร้าง “อดีต” เพื่อตอบสนองสังคม การเมืองต้นทศวรรษที่ 2490	46
สี่แผ่นดิน: การสร้างภาพสังคมอันร่มเย็นในระบอบ สมบูรณาญาสิทธิราชย์	54
คณะราษฎรใน สี่แผ่นดิน: ผู้ก่อปมขัดแย้งที่แก้ไม่ตก	67
• ร่มฉัตร (2513)	86
ร่มฉัตร: นวนิยายปลุกใจยุคสงครามเย็น คณะราษฎรใน ร่มฉัตร: สิ่งแปลกปลอมของ “ความเป็นไทย”	86
	95

• <i>ญาติกา</i> (2525)	108
<i>ญาติกา</i> : ประวัติศาสตร์ฉบับ “พ่อขุน” นักรบ	108
คณะราษฎรใน <i>ญาติกา</i> : “เขา” ผู้ไร้ตัวตน	115
สรุป: คณะราษฎรในนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ยุคสงครามเย็น	119

## บทที่ 2 ภาพลักษณ์และบทบาทของคณะราษฎร

<i>ในนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ยุคประชาธิปไตย</i>	
<i>จากการเลือกตั้ง (ทศวรรษที่ 2530-2547)</i>	127
• <i>สองฝั่งคลอง</i> (2533)	131
<i>สองฝั่งคลอง</i> : ฝั่งสมบูรณาญาสิทธิราชย์	
กับฝั่งชนชั้นกลาง	131
คณะราษฎรใน <i>สองฝั่งคลอง</i> : ชนชั้นกลาง	
ผู้ฉวยใช้ประชาธิปไตย	136
• <i>ประชาธิปไตยบนเส้นขนาน</i> (2537)	150
<i>ประชาธิปไตยบนเส้นขนาน</i> : ประวัติศาสตร์การเมือง	
ของชนชั้นกลางโดยชนชั้นกลาง	150
คณะราษฎรใน <i>ประชาธิปไตยบนเส้นขนาน</i> :	
เผด็จการทหารผู้ทำให้ประชาธิปไตยอ่อนแอ	155
• <i>ราตรีประดับดาว</i> (2542)	167
<i>ราตรีประดับดาว</i> : การรุกคืบของ “ประวัติศาสตร์”	
ฉบับกษัตริย์นักประชาธิปไตย	167
คณะราษฎรใน <i>ราตรีประดับดาว</i> : ผู้จัดตั้งระบอบ	
ประชาธิปไตย	171
• <i>ปีกแดง</i> (2545)	196
<i>ปีกแดง</i> : ประวัติศาสตร์หลังการตาย	
ของผีคอมมิวนิสต์	196
คณะราษฎรใน <i>ปีกแดง</i> : ผู้สร้างระบอบประชาธิปไตย	
ที่ไม่สมบูรณ์	202

• <b>มาลัยสามชาย (2547)</b>	207
<b>มาลัยสามชาย: ประวัติศาสตร์ “สตรีผู้ดี”</b>	
<b>ในอุดมคติแบบชนชั้นกลาง</b>	207
<b>คณะราษฎรใน มาลัยสามชาย:</b>	
<b>ผู้ทำลายความสงบสุขของครอบครัว</b>	212
<b>สรุป: คณะราษฎรในนวนิยายอิงประวัติศาสตร์</b>	
<b>ยุคประชาธิปไตยจากการเลือกตั้ง</b>	219

### **บทที่ 3 ภาพลักษณ์และบทบาทของคณะราษฎร**

<b>ในนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ยุคมหาวิทยาลัยการเมืองไทย</b>	
<b>(ทศวรรษที่ 2550 และ 2560)</b>	227
• <b>น้ำเงินแท้ (2558)</b>	234
<b>น้ำเงินแท้: ความชัดเจนและความย้อนแย้ง</b>	
<b>ของประวัติศาสตร์ชาวสีน้ำเงิน</b>	234
<b>คณะราษฎรใน น้ำเงินแท้: เผด็จการ (ทหาร?)</b>	
<b>ใน “เสี้ยวกลมประชาธิปไตย”</b>	245
• <b>16 องศาเหนือ (2560)</b>	258
<b>16 องศาเหนือ: ประวัติศาสตร์การกู้ชาติ</b>	
<b>ด้วยความสามัคคี</b>	258
<b>คณะราษฎรใน 16 องศาเหนือ:</b>	
<b>ต้นเหตุของความแตกแยกในสังคม</b>	260
• <b>ฝากไว้ในแผ่นดิน (2561)</b>	271
<b>ฝากไว้ในแผ่นดิน: ประวัติศาสตร์ของฝรั่งหัวใจไทย</b>	271
<b>คณะราษฎรใน ฝากไว้ในแผ่นดิน:</b>	
<b>เหตุการณ์ภายนอกที่ผ่านเข้ามาชั่วคราว</b>	275
<b>สรุป: คณะราษฎรในนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ยุคมหาวิทยาลัยการเมืองไทย</b>	
	284

<b>บทที่ 4 ความเจ็บของนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ต่อคุณูปการ</b>	
<b>ของคณะราษฎร</b>	<b>289</b>
• การหายไปของหลัก 6 ประการ ในนวนิยายอิงประวัติศาสตร์	292
• ความเจ็บของนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ต่อการทำ คุณประโยชน์ให้ประเทศชาติของคณะราษฎร	298
• เสี่ยงที่แสนแสบเบาของนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ต่อการ ทำคุณประโยชน์ให้ประเทศชาติของคณะราษฎร	306
<b>สรุป: ความเจ็บของนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ต่อคุณูปการ</b> <b>ของคณะราษฎร</b>	<b>316</b>
<b>บทสรุป: นวนิยายอิงประวัติศาสตร์กับการล้อมรวมหมู่เกี่ยวกับ</b> <b>คุณูปการของคณะราษฎร</b>	<b>319</b>
<b>บรรณานุกรม</b>	<b>335</b>
<b>ดัชนี</b>	<b>347</b>